

sexualitatS

EDUCACIÓ SEXUAL FEMINISTA

CATÀLEG D'ACTIVITATS

sexualitats

EDUCACIÓ SEXUAL FEMINISTA

Edita: SIDA STUDI

Redacció: sexualitats. EDUCACIÓ SEXUAL FEMINISTA

Il·lustracions i Disseny: Maria Romero García

Any: 2019

Dipòsit legal:

Aquest document és possible gràcies al treball col·laboratiu de totes les persones que conformen l'equip de SIDA STUDI.

Infants i joves _**Eix LGTBI+**

Martells, plomes i xapes	03
Drets Sexuals contra la lgtbifòbia	04
Miralls	05
Falques que fan falta	06

Eix Sexualitats

Plaers que obren mons	07
Sexualitats	09
Sexualitats II	11
Sexualitats a la carta	13

Eix Gènere

Juntes som més fortes!	14
Alegries i percalcs de ser un tio	15

Formació a professionals _

Prevenció de la lgtbifòbia a l'àmbit comunitari	19
L'educació sexual feminista com a eina de transformació social	21
La sexualitat travessa les nostres escoles	23
La sexualitat travessa els nostres instituts	25
Taller drag king	27
On vas, nen?	29

Xerrades participatives _

Canvia de look!	33
La sexualitat travessa les nostres vides	34
Sexualitats i VIH, què cal saber-ne?	35

Exposicions _

Imatges davant l'homofòbia, la lesbofòbia i la transfòbia	39
Passat, present i futur de la diversitat sexual i de gènere	40
Donant voltes a les sexualitats	41
VIH sobre rodes	42

Suport a professionals _

Evalúa+	45
Assessorament a projectes d'educació sexual	46
Caixa d'eines per a l'educació sexual feminista	46

INFANTS I JOVES

MARTELLS, PLOMES I XAPES

Taller de sensibilització sobre diversitat sexual i de gènere per a infants

Fent servir d'excusa la creació de xapes, parlem amb infants i joves de forma amena i divertida sobre diversitat sexual i de gènere. La finalitat del taller és **donar referents LGTBI+ positius**, ampliar l'imaginari sobre els models familiars i sobre la multiplicitat de maneres d'expressar i viure el gènere.

En el taller elaborarem xapes personalitzades amb dibuixos, lemes i missatges sobre el dret a viure en llibertat i sense discriminacions la preferència sexual, l'expressió i la identitat de gènere. Aquesta activitat pretén prevenir la lgbtífobia mitjançant la creativitat i la imaginació de les criatures.

Objectius

- Afavorir una visió del gènere, les sexualitats i els vincles afectius lliures d'estereotips masclistes.
- Parlar amb naturalitat de diversitat sexual i de gènere.
- Fomentar la solidaritat vers les persones LGTBI+ visibilitzant la diversitat sexual i de gènere com a riquesa.

Continguts

- Sistema sexe-gènere-preferència sexual; La diversitat sexual i de gènere.
- Identificació dels prejudicis sobre la diversitat sexual i de gènere.
- Noves realitats familiars: homomarentals, homoparentals, mono(p) marentals, famílies escollides, famílies extenses, famílies amb parelles separades, etc.

Metodologia

- Treballarem la diversitat sexual i de gènere mitjançant metodologies plàstiques i pedagògiques properes a la realitat del grup. Aquesta acció genera un espai d'intercanvi d'idees, vivències i coneixements, de reflexió i també d'imaginació i diversió.

Persones destinatàries

Infants (de 8 a 13 anys) i/o joves (de 14 a 18 anys).
Màxim 20 participants.

Durada

2 hores

DRETS SEXUALS CONTRA LA LGTBIFÒBIA

Taller de sensibilització sobre diversitat sexual i de gènere per a joves

En aquest taller obrim un espai únic per reflexionar com a grup sobre la construcció social del sexe, el gènere i la sexualitat i sobre les vivències vers qui no encaixa (o no vol encaixar) en l'expressió normativa del gènere i la sexualitat. Aquest taller constitueix una aposta per fomentar la llibertat per **decidir com volem viure** el gènere, la sexualitat i construir els nostres vincles afectius i a més, és una oportunitat valuosa per acompanyar i empoderar els i les joves LGTBI+ del grup. Treballarem en positiu la diversitat sexual i de gènere per fomentar una actitud crítica davant les discriminacions lgbtífobiques i d'altres violències masclistes.

Objectius

- Afavorir una actitud crítica vers el model tradicional de gènere i sexualitat, i vers discursos i actituds lgbtífobiques presents en la nostra societat.
- Fomentar la solidaritat vers les persones LGTBI+ visibilitzant la diversitat sexual i de gènere com a riquesa. Visibilitzar la diversitat sexual i de gènere en positiu.

Continguts

- El sistema sexe-gènere-sexualitat:
 - El binarisme sexual; la intersexualitat.
 - La preferència sexual; heteronormia i diversitat.
 - La identitat sexual i de gènere; les identitats trans*.
- Anàlisi de violències sexistes, lesbòfobes, homòfobes i trànsfobes.
- Eines de prevenció i estratègies de resistència davant la lgbtífobia.

Metodologia

- Treballarem amb metodologies participatives i amb la intenció de generar un espai de confiança que afavoreixi l'intercanvi d'idees i la reflexió col·lectiva atenent especialment els aspectes afectius, emocionals i vivencials dels continguts del taller. Desenvoluparem dinàmiques grupals i anàlisi de materials audiovisuals per fomentar la capacitat crítica amb el binarisme sexual, les normes de gènere, el masclisme, l'heteronormia.

Persones destinatàries

Joves a partir de 14 anys.

Durada

2 hores

MIRALLS

Taller d'empoderament per a joves LGTBI+

Espai d'acompanyament específic per a joves i adolescents LGTBI+ per tal de facilitar eines i recursos que contribueixin al benestar emocional dels i les participants. Considerem crucial per al desenvolupament personal dels i les joves LGTBI+ generar espais fora de la heteronormativitat per parlar amb llibertat i en confiança sobre les seves experiències vitals, les seves preocupacions i les seves necessitats comunes. La voluntat d'aquest taller és potenciar grups d'afinitat i suport mutu que puguin perdurar més enllà de les nostres sessions puntuals, per tal de possibilitar **comunitats d'afecte, espais de socialització i empoderament col·lectiu**.

Objectius

- Promoure el dret de totes les persones a viure la seva identitat i la seva sexualitat en llibertat i sense discriminacions ni violències.
- Fomentar l'empoderament i benestar de les persones joves LGTBI+ visibilitzant la diversitat sexual i de gènere en positiu i com una riquesa.
- Obrir un espai d'intercanvi d'experiències, eines i recursos per l'acompanyament dels i les joves en el seu procés de desenvolupament personal.

Continguts

- El sistema sexe-gènere-sexualitat. Diversitat sexual i de gènere.
- Processos de trànsit i sortides de l'armari.
- Anàlisi de violències sexistes, lesbòfobes, homòfobes i trànsfobes.
- Eines de resistència i empoderament. Recursos al territori.

Metodologia

- Obrirem un espai de confiança que atengui els aspectes afectius i emocionals dels continguts del taller. Farem servir metodologies participatives, anàlisis de materials audiovisuals, jocs i eines teatrals per tal de possibilitar un espai d'intercanvi d'idees i reflexió sobre les experiències i vivències personals al voltant de la diversitat sexual i de gènere.

Persones destinatàries

Joves LGTBI+ (de 13 fins a 18 anys).

Durada

Una o dos sessions de 3 hores

FALQUES QUE FAN FALTA

Taller de sensibilització sobre diversitat sexual i de gènere

Taller per a infants i persones joves de creació de falques radiofòniques per implementar campanyes de **visibilització de la diversitat sexual i de gènere** als mitjans de comunicació locals. La campanya tindrà per objectiu sensibilitzar la ciutadania sobre les desigualtats, discriminacions i violències cap a les persones LGTBI+ i apostar per una visió positiva de la diversitat sexual i de gènere.

Objectius

- Visibilitzar la diversitat sexual i de gènere com a riquesa i promoure la igualtat de drets.
- Fomentar actituds solidàries i sensibilitzar la ciutadania sobre els discursos i les actituds lgtbifòbiques presents en la nostra societat.
- Prevenir la lesbòfobia, l'homofòbia i la transfòbia.

Continguts

- El sistema sexe-gènere-sexualitat.
- Diversitat sexual i de gènere.
- Diversitat familiar.
- Identificació dels prejudicis sobre la diversitat sexual i de gènere.

Metodologia

- Desenvoluparem jocs d'escriptura col·lectiva i dinàmiques participatives per elaborar els missatges de les falques radiofòniques que posteriorment produïrem.

Necessitats tècniques

- Aquesta acció necessita del suport tècnic d'una ràdio local o estudi de gravació municipal i d'un o una tècnica de so per part de l'ajuntament del municipi.

Persones destinatàries

Infants i Joves (13 a 18 anys).
Màxim 20 participants.

Durada

3 hores

PLAERS QUE OBREN MONS

Taller d'educació sexual per a cicle superior de primària

La sexualitat està present a les nostres vides i a les nostres escoles des que som infants. Situacions com voler saber qui té penis i qui té vulva a l'etapa d'infantil; els jocs d'aixecar faldilles o tocar culs als patis a cicle inicial o mitjà; les primeres regles i les primeres ejaculacions a cicle superior o que hi hagi nenes que llencen l'entrepà a les escombraries en aquesta mateixa etapa perquè els diuen "gordes" en són alguns exemples. Proposem un taller que parteix de la idea que **"els nostres cossos, siguin com siguin, són tresors de plaer, i per això és molt important cuidar-los"**. I cuidar-los vol dir tractar-los bé (els nostres i els dels i les altres); vol dir conèixer-los, saber com es diuen les seves parts, saber com funcionen i com canviaran; i vol dir també donar-nos espais per gaudir-los, com quan mengem xocolata o quan ens hi fem pessigolles.

Objectius

- Introduir la sexualitat com un tema del que es pot parlar amb naturalitat i respecte alhora.
- Relacionar la sexualitat amb el plaer i el joc.
- Promoure el coneixement del propi cos com una forma d'autocura.
- Celebrar la diversitat corporal.
- Treballar la manera de trencar amb els estereotips de gènere ens pot fer més lliures.
- Donar eines d'autoescolta i autocura, i d'escolta i cura dels i les altres.
- Obrir un espai on explicitar les emocions i els afectes sense jutjar-nos.
- Aprofitar la creativitat i la màgia de la infància per ampliar els imaginaris d'allò possible en les nostres maneres de ser i de relacionar-nos.

Continguts

- El tabú de la sexualitat.
- Diversitat corporal com a riquesa.
- Sensibilitat i plaer.
- Pubertat i canvis del cos.
- Autocura, cura dels i les altres i respecte.
- Sexualitat i gènere: els missatges diferents que rebem nois i noies.
- Autoconeixement.
- El porno com a ficció.

Metodologia

- Treballarem a partir d'una metodologia participativa, que inclou la creativitat i el joc. Partim de jugar individualment a fer-nos pessigolles amb uns pinzells per enllaçar, a través de les pessigolles com a metàfora del plaer, amb la resta de continguts del taller a partir de llançar preguntes al grup i del treball amb contes i audiovisuals. Com que fem servir la pregunta com a metodologia, treballarem amb el que hi ha al grup, amb el que va sortint.

Persones destinatàries

Grups-classe de 5è i 6è de primària.

Durada

Una o dues sessions d'1,5 hores

SEXUALITATS

Taller de educació sexual per 2n cicle de l'ESO

Al llarg de tres sessions fem un espai d'educació sexual per a joves prenent com a punts de partida el plaer, l'afectivitat i els drets sexuals. Treballarem conjuntament les principals dimensions de la sexualitat: la vivència del cos i del plaer, els sentiments i les emocions i la presa de decisions de cura de la salut sexual, posant especial èmfasi en els aspectes que atenen les **sexualitats com a processos d'aprenentatge** i en l'adquisició d'habilitats de comunicació, presa de decisions, empatia, negociació, etc. Amb una bona dosi de perspectiva de gènere reflexionarem al voltant dels estereotips i falses creences en l'àmbit sexual i afectiu per tal de fomentar relacions igualitàries i prevenir violències masclistes.

Objectius

- Promoure els drets sexuals i facilitar una educació integral de la sexualitat amb perspectiva de gènere i de diversitat (sexual, de gènere, corporal, cultural, entre d'altres).
- Promoure un procés d'aprenentatge que contempli la sexualitat de forma holística i els diferents aspectes que interactuen en les relacions sexuals i afectives (emocions, inhibicions, l'autoconeixement, la relació amb l'altre, etc.).
- Fomentar una visió positiva de la sexualitat i actituds d'autoconeixement, auto-escolta i cura.
- Desconstruir mites i falses creences relacionats amb la sexualitat.
- Facilitar estratègies per a la presa de decisions d'auto-cura i eines per a la comunicació, l'escolta i la negociació en els vincles íntims.
- Promocionar la salut sexual entre els i les joves i facilitar estratègies de cura per prevenir ITS, embarassos no planificats i violències masclistes.

Continguts

- Definint sexualitat com a procés d'aprenentatge i desenvolupament personal.
- Autoconeixement del cos i del plaer.
- Auto-escolta. Límits i consentiment.
- Drets sexuals.
- Identificació dels estereotips de gènere; reducció de les desigualtats.

Metodologia

- Aprenentatges per a la presa de decisions d'auto-cura en salut sexual:
 - Informacions bàsiques sobre els mètodes contraceptius i les ITS.
 - Negociació en l'àmbit de la sexualitat.
- En un marc d'objectius comuns per tot l'alumnat emprarem estratègies diferenciades per atendre les desigualtats de gènere presents en l'àmbit de la sexualitat. Per això a la primera sessió dividirem el grup entre nois i noies per poder atendre les seves especificats en un espai de confiança¹. La segona i la tercera sessió treballarem conjuntament amb el grup aspectes afectius, informacions bàsiques per a la cura de la salut sexual, eines per desmuntar els estereotips de gènere en l'àmbit de la sexualitat i construir vincles més lliures i igualitaris. Entrenarem habilitats com la comunicació assertiva, la presa de decisions, l'escolta i la negociació entre d'altres estratègies indispensables per al benestar personal en relació amb la sexualitat. Farem servir dinàmiques participatives, recursos audiovisuals, eines del teatre social i treball en petits grups per fomentar un espai on els i les joves puguin reflexionar sobre com volen viure la seva sexualitat, resoldre dubtes i expressar les seves pors. Aplicarem la perspectiva feminista de forma transversal en els continguts i en les metodologies del taller. Tractarem d'adequar-nos tant com calgui a les necessitats específiques del grup.

¹ En cas que aquesta separació resultés incòmoda per a alguna persona deixem a la seva elecció el grup on vol participar. Aquesta pot ser una bona manera per detectar si entre l'alumnat hi ha cap persona que desitja identificar-se en un gènere diferent del que l'han assignat socialment o si un noi pel motiu que sigui no se sent còmode amb la resta de companys.

Persones destinatàries

Grup natural, màxim de 30 joves.

Durada

6 hores repartides en 3 tallers de 2 hores cadascun

SEXUALITATS A LA CARTA

Taller de promoció de la salut sexual

Sessió que s'adapta als interessos del grup, a les necessitats concretes detectades per l'equip referent, a la disponibilitat de temps, a l'espai o l'àmbit d'intervenció. La finalitat d'aquesta acció és facilitar un espai per treballar la salut sexual prenent com a punts de partida els drets sexuals, **la sexualitat com a procés d'aprenentatge i la importància del plaer i del benestar**. El taller s'adaptarà a necessitats vinculades a i les estratègies de cura de la salut sexual més adequades per a les persones participants.

Objectius

- Promoure un procés d'aprenentatge que contempli la sexualitat de forma holística i els diferents aspectes que interactuen en les relacions sexuals i afectives.
- Fomentar una educació integral de la sexualitat que atengui les necessitats específiques del grup.

Continguts

- Determinats per la demanda. Alguns exemples:
 - Expressió de límits personals a les relacions i vincles íntims.
 - Mètodes barrera per sexualitatS no heterosexuales.
 - Embarassos no planificats; mètodes de prevenció i negociació.
 - Serofòbia i l'estigma del VIH.

Metodologia

- Farem servir dinàmiques participatives, recursos audiovisuals i treball en petits grups per fomentar un espai on els i les joves puguin reflexionar sobre la seva vivència de la sexualitat i els vincles afectius, resoldre dubtes i expressar les seves pors.

Persones destinatàries

Persones joves entre 13 i 25 anys.

Durada

Entre 2 hores i 4 hores
(adaptable segons disponibilitat)

JUNTES SOM MÉS FORTES!

Taller d'autodefensa feminista per a noies

Posant el cos al centre, generarem un procés col·lectiu per qüestionar, desnaturalitzar i desestabilitzar els mandats de gènere i les violències masclistes, per produir reflexions i aprenentatges que travessin la nostra forma d'habitar el cos, les relacions i l'espai públic. Entenem l'**autodefensa feminista com una fórmula col·lectiva per generar empoderament per les noies**, aprendre a identificar violències, conèixer els drets i donar eines per poder exercir-los. Una altra manera de treballar l'empoderament de les dones i la igualtat de gènere, des de l'experiència corporal i vivencial.

Objectius

- Definir col·lectivament el concepte d'agressió en relació amb el sistema sexe-gènere.
- Aprendre a identificar i a defensar-se de les agressions masclistes.
- Connectar les vivències personals amb l'autodefensa feminista.
- Generar un procés d'empoderament col·lectiu.

Continguts

- El sistema sexe-gènere i els mandats de gènere.
- Identificació d'actituds masclistes: desigualtats en el tractament, discriminació en el repartiment de tasques, deslegitimació social, agressions sexistes i violències sexuals.
- Reconeixement del nostre cos com a eina d'autodefensa: veu, intuïció, ocupació de l'espai, seguretat, fortalesa, etc.
- Estratègies individuals i col·lectives per a l'autodefensa: escolta pròpia, autonomia i sororitat.

Metodologia

- Es treballarà a partir d'exercicis de consciència corporal, jocs de rol play, dinàmiques de teatre imatge amb la intenció de crear un espai d'empoderament i de reflexió col·lectiva sobre les estratègies d'autodefensa per combatre les violències masclistes.

Persones destinatàries

Adaptarem els continguts del taller a les edats de les noies, es pot realitzar a partir d'onze anys.

Durada

Entre 2 hores i 4 hores
(adaptable segons disponibilitat)

ALEGRIES I PERCALS DE SER UN TIO

Taller de masculinitats per a nois

La masculinitat és un teatre que aprenem a representar des que som petits. Té a veure amb la manera com ens movem, amb la manera com parlem, amb l'espai que ocupem i sobretot amb quina manera ens relacionem. **El binomi masculinitat-poder**, de forma més o menys conscient, està travessant tot el nostre aprenentatge relacional: les dinàmiques de competència entre nois, el mandat de demostració perpetua de la masculinitat, l'heteronorma, les relacions afectives i sexuals en termes de dominació i possessió, etc.

Per entendre les violències masclistes cal veure que estan determinades per l'eix de gènere, que ens col·loca els homes i les dones en llocs molt diferents de privilegi-opressió. És impossible construir relacions més sanes (amb dones, però també entre nois) si no reconeixem com funciona la masculinitat, els mecanismes de pressió de grup i de complicitat masclista que la sostenen.

Objectius

- Visibilitzar les imposicions del sistema sexe-gènere i els seus efectes sobre la societat en general i els nois en particular.
- Afavorir una actitud crítica envers el model tradicional de gènere i sexualitat.
- Dotar d'eines als joves per a identificar les pràctiques, és a dir, els patrons de comportament masclista que es desenvolupen a la quotidianitat.

Contenidos

- Referents generals de la masculinitat.
- El sistema sexe-gènere.
- Estereotips i rols de gènere.
- Privilegis i desigualtats.
- Les violències associades al model de masculinitat: pressió de grup, sexisme, homofòbia, etc.
- Eines i estratègies per qüestionar el model tradicional de masculinitat.

Metodologia

- Proposem un treball experiencial, no des de la culpa, però sí des de la presa de responsabilitat de les nostres accions, a fi de buscar junts estratègies per confrontar les complicitats masclistes que reforcen desigualtats i generen profunds malestars (també als nois).

Metodologia

- Apostem per un format de treball no-mixt només amb nois perquè pensem que per treballar coses que ens remouen, que ens generen inseguretats, etcètera són necessaris espais d'intimitat, on puguem compartir tot i la possibilitat d'equivocar-nos. Els espais no-mixtos ens semblen bones eines per treballar des de l'experiència, sense culpes, però sense autocomplaences, per explorar el que se'ns remou, i alhora assumir per una vegada la cura emocional de l'espai.

Persones destinatàries

Adaptarem els continguts del taller a les edats de les nois, es pot realitzar a partir d'onze anys.

Durada

2 hores

FORMACIONS A PROFESSIONALS

PREVENCIÓ DE LA LGTBIFÒBIA A L'ÀMBIT COMUNITARI

Formació sobre diversitat sexual i de gènere per a professionals

Aquesta formació està adreçada a professionals de l'àmbit social, cultural i educatiu per ajudar a incorporar una perspectiva sobre la diversitat sexual i de gènere capaç de detectar i **suprimir barreres, desigualtats i discriminacions cap als i les joves LGTBI+** als seus projectes laborals. Es proporcionaran continguts teòrics, eines, estratègies i recursos que possibilitin repensar la pràctica professional per detectar valors i dinàmiques sexistes i heterocentrades i al mateix temps per trobar respostes a les necessitats i especificitats dels i les joves LGTBI+.

Es presentaran estratègies per promoure intervencions educatives que transmetin una visió positiva i lliure de les diferents identitats i preferències sexuals, que prioritzin el benestar dels i les joves i que fomenti la solidaritat cap a la diversitat corporal, sexual i de gènere.

Objectius

- Incorporar coneixements sobre la diversitat sexual i de gènere a la pràctica professional de les persones participants.
- Proporcionar eines, recursos i estratègies als i les professionals per prevenir la lgtbifòbia.
- Propiciar la detecció de barreres, desigualtats i discriminacions cap a les persones LGTBI+ al context laboral i social dels i les professionals.
- Obrir un espai per a la reflexió i l'intercanvi d'idees dels i les professionals per incorporar la mirada de la diversitat sexual i de gènere en els seus contextos laborals.

Continguts

- **D'on partim? El model normatiu sexe-gènere-sexualitat.**
 - Identitats normatives i identitats dissidents.
 - Desigualtats, discriminacions i opressions cap a les persones LGTBI+.
- **Com intervenir davant la diversitat sexual i de gènere?**
 - La reflexivitat de l'equip educatiu com a eina bàsica d'intervenció.
- **La prevenció de la lgtbifòbia i la promoció de la igualtat social**
 - Discursos, mites i falses creences al voltant de la diversitat sexual
 - i de gènere.
Prevenició de l'homofòbia, la lesbofòbia i la transfòbia. Detecció
 - i intervenció educativa.
Actituds, valors i habilitats socials bàsiques per a la promoció de
 - la igualtat.

— La caixa d'eines:

- Dinàmiques pràctiques per incorporar la diversitat sexual i de gènere des d'una perspectiva situada.
- Recursos de suport en el territori i recursos pedagògics.

Metodologia

- Amb una bona dosi de perspectiva de gènere, combinarem l'exposició de continguts amb dinàmiques participatives per tal de fer aterrar tot un cos teòric, sobre un sistema d'organització social que genera identitat i subjectivitat, i que se sosté en la menysvaloració d'un gènere, el femení i de determinades identitats, les que no encaixen en la norma cisheterosexual. Des d'aquest punt, potenciarem un espai de reflexivitat sobre el nostre context i la nostra pràctica professional que ens permeti tornar a enlairar amb la mirada renovada, capaç de contemplar la multiplicitat de maneres de viure la identitat i el desig i atendre les especificitats, necessitats, i demandes de les persones al nostre entorn laboral que no encaixen en la norma cis-heterosexual. Combinarem l'exposició de continguts teòrics, amb dinàmiques participatives i l'anàlisi de materials audiovisuals i de discursos del jovent al voltant de la diversitat sexual i de gènere. La voluntat de la formació és ser molt operativa, traslladable al context professional, per això ens adequem tant com calgui a la realitat de l'àmbit laboral de les persones participants.

Persones destinatàries

Professionals de l'àmbit social, cultural i educatiu.

Durada

4 h. en 1 sessió | 8 h. en 2 sessions de 4 h.
12 h. en 3 sessions de 4 hores

L'EDUCACIÓ SEXUAL FEMINISTA COM A EINA DE TRANSFORMACIÓ SOCIAL

Educació sexual per a professionals

La formació que presentem vol ser una caixa d'eines per ajudar els equips professionals a implementar l'educació sexual en els seus projectes educatius. Analitzarem les **expectatives de la joventut, els models de masculinitat i feminitat actuals, i els mites entorn a la sexualitat i a les relacions de parella**, per ajudar a facilitar respostes a les necessitats dels i les joves. Tractarem la promoció de la salut posant l'èmfasi en els aspectes procedimentals i actitudinals: negociació de pràctiques segures i plaents, els rols de gènere, la presa de decisions, la capacitat de comunicació d'afectes i desitjos, entre d'altres.

Objectius

- Promoure una educació sexual integral que transmeti una visió positiva i lliure de la sexualitat, que prioritzi el benestar dels i les joves i que fomenti el respecte cap la diversitat corporal, sexual i de gènere.
- Comprendre de quina manera els estereotips de gènere afecten la sexualitat i facilitar claus metodològiques per trencar-los.
- Aportar coneixements i recursos sobre la promoció de la salut sexual amb joves i la prevenció de ITS, embarassos no planificats i violències masclistes.
- Facilitar estratègies i eines per potenciar orientacions educatives a l'aula, que fomentin les habilitats en la negociació de relacions sexuals.

Continguts

- **Bloc I: L'educació sexual**
 - **Què suposa educar la sexualitat?**
 - **Idees claus per una educació sexual feminista.**
 - Punt de partida. Definint la sexualitat.
 - Què significa educar la sexualitat?
 - Marc teòric i pedagògic.
 - **L'afectivitat i la sexualitat en l'etapa adolescent.**
 - El model normatiu de sexualitat.
 - Riscos associats al model normatiu.
 - Potencialitats entorn el qüestionament del model normatiu de sexualitat.
 - Les diversitats al centre de la mirada.

Continguts

- **Intervenció des de l'equip educatiu.**
 - La reflexivitat de l'equip educatiu com a eina bàsica d'intervenció.
 - Claus per treballar directa o indirectament la sexualitat i les emocions.
 - Límits i aportacions de l'educació sexual integral.
- **La caixa d'eines I: Metodologies per a la implementació d'una educació sexual feminista.**
 - **Bloc II : La promoció de la salut**
 - **La promoció de la salut amb població jove**
 - Estratègies de cura de la salut sexual.
 - Negociacions en l'àmbit de la sexualitat.
 - La importància de la prevenció: mètodes anticonceptius i prevenció de ITS
 - Gestió de situacions no desitjades: ITS i embaràs no planificat.
 - Sexualitat i mandats de gènere.
 - Estereotips i rols de gènere en l'àmbit de la sexualitat.
 - Prevenció de relacions desiguals de poder i violències masclistes.
 - Claus per facilitar orientacions educatives transformadores.
 - **La caixa d'eines II: Dinàmiques i pràctiques bàsiques**
 - Dinàmiques educatives per treballar en grup.
 - Materials i recursos pedagògics.

Metodologia

- La voluntat d'aquesta formació es combinar l'exposició de continguts teòrics sobre educació sexual i afectiva amb dinàmiques participatives, fent servir la mateixa metodologia que utilitzem als nostres tallers amb joves, per tal de transmetre-la als i les professionals. Aquesta metodologia inclou l'anàlisi de materials audiovisuals i dels discursos de la joventut al voltant de la sexualitat i les relacions afectives. Volem oferir una formació molt operativa, traslladable al context professional, per això ens adequarem tant com calgui a la realitat de l'àmbit laboral de les persones participants.

Persones destinatàries

Professionals de l'àmbit soci-educatiu.

Durada

4 h. en 1 sessió | 8 h. en 2 sessions de 4 h.
16 h. en 4 sessions de 4 hores

LA SEXUALITAT TRAVESSA ELS NOSTRES INSTITUTS

Educació sexual per a professorat

La perspectiva clàssica sobre l'educació sexual, basada en la reproducció, la por i el risc, genera una vivència de la sexualitat heterocentrada, limitada, limitant i, sobretot, desigual. Perquè en un marc de socialització diferencial de la masculinitat i la feminitat, son les noies les que s'emporten la por i l'estigma a casa.

A tot això, cal sumar-hi el fet que no tractar el tema també és fer educació sexual, una educació que reforça els missatges hegemònics i alimenta el tabú. Per això proposem una sessió que pretén conscienciar al professorat sobre la importància d'**incorporar transversalment l'educació sexual en el currículum escolar** i proporcionar la base per poder desenvolupar sessions d'educació sexual en les hores de tutoria que no reproduïen els estereotips de gènere, l'heteronorma i els prejudicis del món adult sobre les sexualitats i que facilitin estratègies de cura de la salut sexual als grups d'adolescents i joves.

Objectius

- Promoure una educació sexual i afectiva integral que transmeti una visió positiva i lliure de la sexualitat, que prioritzi el benestar dels i les joves i que fomenti el respecte cap la diversitat corporal, sexual i de gènere.
- Comprendre de quina manera els estereotips de gènere afecten la sexualitat i donar estratègies per trencar-los.
- Aportar coneixements i recursos sobre la promoció de la salut sexual amb joves i la prevenció de ITS, embarassos no planificats i violències masclistes.
- Facilitar estratègies i eines per potenciar orientacions educatives a l'aula, que fomentin les habilitats en la negociació de relacions sexo-afectives.

Continguts

- Estereotips de gènere, mites i falses creences al voltant de la sexualitat.
- Masculinitat, sexualitat i poder.
- Aprenentatges per generar orientacions educatives transformadores.
- La caixa d'Eines: Dinàmiques educatives, materials i recursos pedagògics per treballar en grup.

Metodologia

— Farem servir dinàmiques participatives per fomentar un espai on les persones participants puguin reflexionar sobre l'educació sexual, compartir les seves pors i inquietuds, resoldre dubtes i adquirir nous coneixements i estratègies per a l'acompanyament de persones joves amb qui treballin.

Aplicarem la perspectiva de gènere de forma transversal durant tota l'acció. Tindrem molt en compte la diversitat sexual i de gènere, així com les especificitats de l'entorn educatiu.

Persones destinatàries

Professorat de secundària.
També es pot adreçar a equips educatius d'educació informal.

Durada

2 hores
(adaptable segons disponibilitat)

TALLER DRAG KING

Una altra manera de treballar la perspectiva de gènere

El Taller **Drag King** és una metodologia feminista de desconstrucció de la feminitat i “d’encarnació” de la masculinitat. Un exercici performatiu que permet comprendre la dimensió construïda, arbitrària i política de les identitats de gènere. Una altra manera de treballar l’empoderament de les dones i la igualtat de gènere: des de l’experiència corporal i vivencial.

Posant el cos al centre, generem un procés col·lectiu per qüestionar, desnaturalitzar i desestabilitzar els fonaments suposadament estables de la nostra identitat - sexe-gènere-sexualitat – i produïm reflexions que travessin la nostra forma d’habitar el cos, les relacions socials i la pràctica professional. En definitiva, el Drag King vol transformar la nostra vida quotidiana prenent consciència de com el gènere influeix i modela la nostra subjectivitat, la nostra identitat i la nostra corporalitat. Paradoxalment, aquest objectiu l’assolirem deixant de ser nosaltres mateixes per unes hores i esdevenint en uns altres personatges.

Objectius

- Prendre consciència dels processos a través dels quals es configura la identitat de gènere i les seves implicacions en les nostres formes de pensar, sentir i actuar.
- Reflexionar col·lectivament sobre les implicacions del gènere en el nostre quefer quotidià i en la manera de relacionar-nos.
- Fomentar la desnaturalització del gènere i dels seus vincles amb el cos i la sexualitat.
- Corporalitzar/Encarnar i comprendre així els debats entorn al concepte de gènere que s’han utilitzat des de diferents àmbits: feminismes, ciències socials, medicina, etc.
- Generar un espai de producció de coneixement col·lectiu situat i reflexionar respecte la manera d’aplicar la perspectiva de gènere al nostre àmbit professional i la manera d’obrir-lo cap a la diversitat sexual i de gènere.

Continguts

- El sistema sexe-gènere. Aportacions al concepte de gènere des dels feminismes.
 - El gènere com a diferència sexual.
 - El gènere com a construcció social.
 - Sexualitat, raça i classe qüestionant el concepte de gènere.
 - El gènere com a tecnologia.
 - El gènere com a performance i la performativitat del gènere.

- Gènere, performance i art feminista. Origen i breu història del Drag King.
- Processos de construcció de les identitats de gènere.
 - Estereotips, normes i reproducció social.
 - Feminitat i masculinitat hegemòniques.
 - El paper de la sexualitat.
- Posant en diàleg teoria i experiència.
 - Identitat i subjectivitat.
 - Cos i corporalitat.
 - Encarnació del gènere i altres vectors de constitució corposubjectiva.

Metodologia

- A partir de la hipèrbole, la iteració i la paròdia ens proposem vivenciar els elements que construeixen el règim heterocentrat i dual del gènere. Per això, una vegada contextualitzat teòricament el taller, utilitzarem una metodologia participativa que ens faciliti, d’una banda, la desinhibició i desmecanització corporal, i per l’altra, la cohesió grupal, la reflexió i creació col·lectiva de coneixement teòric corporal i situat.

Utilitzarem diferents eines, entre elles, tècniques del teatre social i jocs diversos per treballar els aspectes més personals de la identitat de gènere que “representem”, posar-los en diàleg amb la feminitat hegemònica tot qüestionant-la i, des d’aquí, començar un procés paròdic de construcció d’una identitat masculina (personatge masculí).

Una vegada compartida la metodologia drag, per a la reflexió col·lectiva utilitzarem la fotoperformance i la performance al carrer per viure als continguts treballats al taller. A partir d’aquesta part podrem encarnar – i així comprendre des del cos– els conceptes clau que travessen aquesta formació (performance, performativitat, identitat, subjectivitat, corporalitat/cos, encarnació).

Persones destinatàries

Aquesta acció va dirigida a grups de 12 a 20 participants.

Durada

Una sessió de 5 hores.

ON VAS NEN?

Com treballar la masculinitat amb joves

La masculinitat és un teatre que el nois aprenem a representar des que som petits. Té a veure amb la manera com ens movem, de quina manera parlem, amb l'espai que ocupem i sobretot amb el tipus de relacions que establim. El binomi masculinitat-poder, de forma més o menys conscient, està travessant tot el nostre aprenentatge relacional: les dinàmiques de competència entre nois, el mandat de demostració perpetua de la masculinitat, l'heteronorma, les relacions afectives i sexuals en termes de dominació i possessió, etc. I sabem que el poder implica violència. En aquest cas cap a les dones, cap a les persones LGTBI, cap als altres nois i cap a un mateix.

Atès que **la masculinitat és la principal reproductora de violències masclistes**, proposem una formació que ens doni eines per analitzar com opera la masculinitat als grups amb els quals treballem, quins són els seus efectes a nivell de dinàmica de grup, de circulació d'afectes, de permissió i prescripcions relacionals i de violències. Volem generar un espai on, a més, treballem estratègies d'intervenció, tenint en compte que treballar les masculinitats és urgent i, alhora, que els infants, adolescents i joves no són adults. Estratègies contundents amb les actituds, però acollidores amb les persones.

Objectius

- Visibilitzar les imposicions del sistema sexe-gènere i els seus efectes sobre la societat en general i els nois en particular.
- Afavorir una actitud crítica envers el model tradicional de gènere i sexualitat.
- Dotar d'eines els professionals per a identificar les pràctiques, és a dir, els patrons de comportament masclista que es desenvolupen a la quotidianitat i com aquests acostumen a determinar les dinàmiques grupals.
- Crear coneixement col·lectiu sobre noves pràctiques possibles (en la vida quotidiana) que siguin alternatives al model tradicional de masculinitat i que puguin ajudar a construir referents de masculinitats crítiques i igualitàries.
- Aportar eines per treballar críticament la masculinitat amb joves: com generar interès, com vèncer les seves resistències, com treballar vincles que no estiguin construïts des de les complicitats masclistes, etc.

Continguts

- Referents actuals de masculinitat.
- El sistema sexe-gènere.
- Estereotips, mandats i rols de gènere.
- Privilegis i desigualtats.
- Les violències associades al model de masculinitat: pressió de grup, sexisme, homofòbia, etc.
- Masculinitat, sexualitat i poder.
- Masculinitat i afectivitat.
- Masculinitat i risc.
- Eines i estratègies per qüestionar el model tradicional de masculinitat.

Metodologia

- Treballarem, a partir d'un marc teòric feminista, a través de dinàmiques participatives i materials audiovisuals que ens permetin al mateix temps tenir recursos per reflexionar amb joves i repensar les nostres pràctiques professionals.

Persones destinatàries

Professionals que treballen amb joves.

Durada

4 hores

(adaptable segons disponibilitat)

Avaluació

L'avaluació és una eina que ens permet conèixer millor els efectes de les nostres intervencions, tant per a introduir millores en els nostres projectes com per donar valor al nostre treball com a professionals. Des de "sexualitatS", li donem molta importància a avaluar les nostres activitats perquè és la manera de saber si allò que planifiquem i fem compleix els nostres objectius: si val la pena seguir pel mateix camí o bé cal introduir-hi canvis. L'avaluació és també un exercici de responsabilitat amb nosaltres mateixes i amb les persones amb les quals treballem.

Per aquests motius prèviament a l'activitat i sempre que sigui possible, s'enviarà un qüestionari a les persones participants per conèixer les seves inquietuds i expectatives del taller i tractar d'ajustar tant com calgui els continguts del taller a les seves demandes. Un cop desenvolupat el taller, s'obrirà un petit espai de valoració conjunta i es lliurarà a les participants un qüestionari de satisfacció sobre els continguts, la metodologia i la facilitació de les dinamitzadores.

XERRADES PARTICIPATIVES

CANVIA DE LOOK!

Trans-forma la teva mirada sobre la diversitat sexual i de gènere

A les darreres dècades s'ha avançat cap a la igualtat de drets, però les persones LGTBI+ encara pateixen violències (patologització, discriminacions a l'àmbit laboral, educació heterocentrada i un llarg etcètera), que reflecteixen la lgtbifòbia present a la societat. Encara ens falten molts passos per recórrer fins l'assoliment efectiu de la igualtat de drets. L'obertura d'espais de sensibilització per a la ciutadania constitueix un gran mitjà per a la promoció dels Drets Sexuals, per prevenir la lgtbifòbia i per a la transmissió de reflexions que contribueixin a la creació d'una societat més justa.

Objectius

- Afavorir una actitud crítica envers el model tradicional de gènere i sexualitat.
- Visibilitzar les imposicions del sistema sexe-gènere i els seus efectes sobre la societat en general i la comunitat LGTBI en particular.
- Sensibilitzar la ciutadania sobre la lesbofòbia, l'homofòbia i la transfòbia presents a la nostra societat i sobre els discursos i creences socials que sostenen aquestes violències.
- Promoure la solidaritat i el suport cap la diversitat sexual i de gènere.

Continguts

- El sistema sexe-gènere-sexualitat.
- Les violències associades al sistema sexe-gènere-sexualitat: el sexisme, la lesbofòbia, l'homofòbia i la transfòbia.
- Identificació dels prejudicis sobre la diversitat sexual i de gènere.
- Eines i estratègies per treballar la diversitat en positiu.

Metodologia

- Xerrada crítica i participativa per aportar coneixements i reflexions al voltant de la diversitat sexual i de gènere. Darrere l'exposició de continguts, aquesta acció de sensibilització es complementa amb un espai de debat i resolució de dubtes.

Persones destinatàries

Ciutadania, públic general.

Durada

Adaptarem el temps i els continguts segons les necessitats de la demanda

LA SEXUALITAT TRAVESSA LES NOSTRES VIDES

Educació sexual per a pares, mares i altres referents familiars

Considerem que impulsar l'educació sexual des de la primera infància és un objectiu primordial per facilitar una vivència positiva de la sexualitat i aprenentatges sobre els cossos, les cures, el plaer, els límits, etc. Aquesta xerrada pretén crear un espai per compartir claus educatives i reflexions per tractar l'acompanyament a les sexualitats d'infants o joves. Adaptarem els continguts a les necessitats del grup, focalitzant-nos en primària o en secundària.

Objectius

- Exposar els coneixements i les reflexions fruit del nostre treball amb els grups d'infants i joves.
- Facilitar un espai de confiança en el qual compartir els dubtes, preguntes, creences per part dels familiars respecte de les sexualitatsS.
- Visibilitzar habilitats i dificultats en l'acompanyament al desenvolupament de les sexualitatsS d'infants i joves des de l'entorn familiar.

Continguts

- Què és l'educació sexual?
- Com acompanyem les sexualitatsS a la infància i l'adolescència?
- Estereotips de gènere, mites i falses creences.
- Eines i recursos pedagògics.

Metodologia

- Farem servir dinàmiques participatives per fomentar un espai on les persones participants puguin reflexionar sobre l'educació sexual, compartir les seves pors i inquietuds, resoldre dubtes i adquirir nous coneixements i estratègies per a l'acompanyament de les criatures, d'adolescents i joves en el seu procés de desenvolupament personal. Aplicarem la perspectiva de gènere de forma transversal durant tota l'acció.

Persones destinatàries

Pares, mares i altres referents familiars.

Durada

2 hores
(adaptable segons disponibilitat)

SEXUALITATS I VIH, QUÈ CAL SABER-NE?

Xerrada participativa per a professionals de l'àmbit social, sanitari o educatiu per atendre específicament la prevenció de la transmissió del VIH i la sida, a les noves realitats dels tractaments i les necessitats i demandes de les persones que conviuen amb el virus.

Objectius

- Proporcionar informacions bàsiques sobre el VIH i recursos metodològics per a treballar l'educació sexual i la prevenció del VIH.
- Proporcionar coneixements bàsics VIH i la sida i les seves implicacions físiques, emocionals i socials.
- Combatre la serofòbia i l'estigma i les discriminacions cap a les persones seropositives.
- Promoure l'adquisició de coneixements adequats i específics per informar, instruir i assessorar en temes relacionats amb el VIH i la sida en els diferents entorns laborals de les persones participants.
- Difondre recursos de suport per a les persones amb VIH.

Continguts

- La prevenció del VIH i altres ITS, des de la reducció de riscos: treball en habilitats tècniques, personals i socials.
- Conceptes bàsics relacionats amb el VIH i la sida.
- El VIH i la sida com a malaltia social (estereotips, percepció de risc, invisibilització, estigmatització...)
- Aspectes vinculants en els processos de la negociació dels preservatius.
- Les reflexions i les dades més qualitatives que s'extreuen de l'experiència de treball en aquest àmbit.

Metodologia

- Dinàmiques participatives de grup per generar processos de reflexió col·lectiva sobre les creences i actituds del grup respecte al VIH i la sida. Darrere l'exposició de continguts per part d'una persona experta en la matèria, aquesta acció de sensibilització es complementa amb un espai de debat i resolució de dubtes.

Persones destinatàries

Professionals de l'àmbit soci-educatiu.

Durada

Segons demanda,
dues sessions de 4 hores

EXPOSICIONS

DONANT VOLTES A LES SEXUALITATS

Aquesta exposició vol:

Parlar del que mai parlem

Mostrar allò amagat

Excitar reflexions

Despullar estereotips i mites

Estimular idees

Trempar sentiments

Compartir plaers

Treure pors

L'exposició de cartells va acompanyada de fitxes pedagògiques amb preguntes per dinamitzar la reflexió que genera l'exposició i estan vinculades a entrades educatives del **blog el Kit del plaer**.

Persones destinatàries

Adolescents i joves a partir de 12 anys.

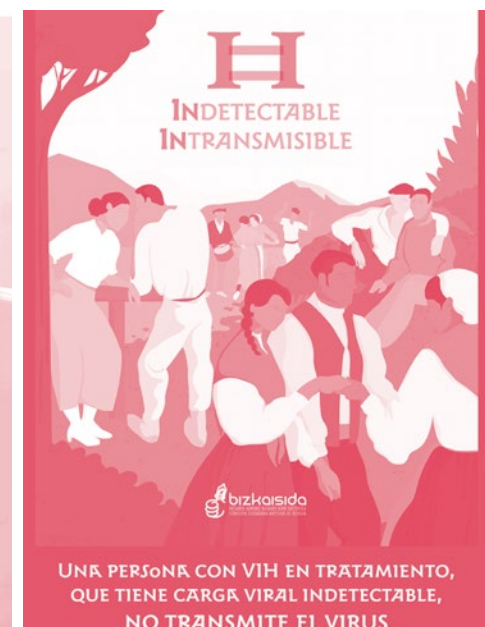
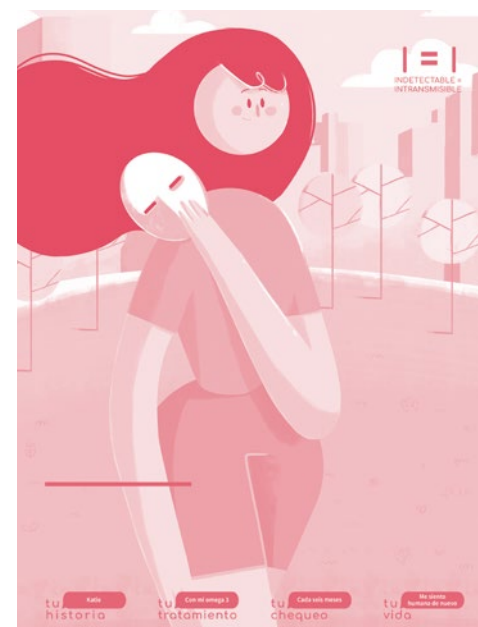
Durada

Adaptarem el temps i els continguts segons les necessitats de la demanda.

VIH SOBRE RODES

L'exposició **VIH sobre rodes** és una selecció de cartells sobre prevenció del VIH i la sida d'àmbit internacional i nacional del fons documental de l'entitat. Els cartells estan disponibles en préstec per a la realització d'exposicions en centres educatius, o bé en punts d'informació juvenil, centres sanitaris o ONGs.

Tots els cartells estan plastificats i hi inclouen un suport, així com la traducció en el cas dels cartells en altres llengües. Per a fer més atractiva la mostra, es pot acompanyar d'una selecció de material menor de campanyes de prevenció del VIH i la sida en diversos formats (punts de llibre, fulletons, preservatius, adhesius...).

Persones destinatàries

Ciudadania, públic general.

Durada

Adaptarem el temps i els continguts segons les necessitats de la demanda.

IMATGES DAVANT L'HOMOFÒBIA, LA LESBOFÒBIA I LA TRANSFÒBIA

Exposició de cartells de visibilització positiva de la diversitat sexual i de gènere amb la intenció de sensibilitzar a la ciutadania respecte a l'homofòbia, la lesbofòbia i la transfòbia presents en la nostra societat.

Persones destinatàries

Ciutadania, públic general.

Durada

Adaptarem el temps i els continguts segons les necessitats de la demanda.

PASSAT, PRESENT I FUTUR DE LA DIVERSITAT SEXUAL I DE GÈNERE

Exposició de cartells sobre les trajectòries vitals de 6 persones LGTBI+ al llarg del seu context històric. Sis cartells, sis vides, sis dates imprescindibles per conèixer i entendre la lluita del moviment de defensa dels drets LGTBI+.

L'exposició de cartells va acompanyada d'un espai obert d'escriptura per tal que els i les visitants puguin expressar el que han sentit durant el recorregut i manifestar el seu suport a la comunitat LGTBI+.

Persones destinatàries

Ciutadania, públic general.

Durada

Adaptarem el temps i els continguts segons les necessitats de la demanda.

Condicions d'ús de les exposicions

El període de préstec general és de 15 dies, tot i que ens adaptarem segons les necessitats de la demanda.

L'usuari es farà càrrec de les despeses de l'enviament de l'exposició.

SUPPORT A PROFESSIONALS

EVALÚA+

Evalúa+ és un projecte d'àmbit estatal, que té com a objectius principals la **difusió i el desenvolupament de l'avaluació amb mirada feminista**. L'avaluació és una tasca cada cop més instaurada, gairebé obligatòria, però per a la majoria de professionals una pràctica desconeguda que sovint implica més burocràcia i és difícil posar en pràctica.

Amb el projecte **Evalúa+** volem **fer accessibles les eines avaluadores** bàsiques perquè pensem que valorar les nostres intervencions no només és útil, sinó necessari. També cal fer-ho amb una mirada feminista que ens permeti formular preguntes feministes, visibilitzar les desigualtats i l'impacte de les intervencions en les persones tenint en compte factors estructurals i de context.

Evalúa+ proposa un **espai virtual de divulgació i suport** a totes les entitats, associacions i professionals que vulguin millorar les seves pròpies eines d'avaluació i també projecta avaluacions qualitatives que puguin contribuir a la generació de coneixement sobre sexualitatS, educació sexual i drets sexuals.

Podem oferir-te:

- Guiar-te per la nostra pàgina, si tens dificultats per a trobar el que cerques.
- Resoldre dubtes sobre els continguts que oferim.
- Adaptar algun dels continguts al teu cas concret, sempre que sigui possible.
- Valorar qualsevol petició que ens facis.
- Revisió de qüestionaris avaluadors.

<http://salutsexual.sidastudi.org/es/zonapedagogica/evalua>

ASSESSORAMENT A PROJECTES I RECERQUES

Oferim aquest servei de suport personalitzat de forma telemàtica o presencial (amb cita prèvia), a fi de compartir coneixements i eines amb professionals i estudiants sobre:

- Introducció, informació, orientacions i recursos pedagògics per a la realització de tallers d'educació sexual.
- Informació i orientació per a la realització d'activitats dirigides a joves sobre salut sexual i prevenció del VIH i la sida.
- Orientacions per treballs o estudis sobre el VIH i la sida.

Si desitges rebre informació d'un assessorament, pots contactar amb nosaltres per correu electrònic sidastudi@sidastudi.org

CAIXA D'EINES PER A L'EDUCACIÓ SEXUAL FEMINISTA

La nostra entitat aposta per **oferir formació als professionals** però també eines i recursos metodològics de qualitat per desenvolupar l'educació sexual. És per això que destinem aquest servei a equips educatius que treballen amb grups d'infants o de persones joves amb l'objectiu de proporcionar-los una caixa d'eines per impulsar l'educació sexual amb perspectiva feminista. Aquesta caixa s'adaptarà al context de cada grup i a les seves necessitats. Consta d'un marc introductor i conceptual i metodològic, així com d'una bateria de dinàmiques pensades per desenvolupar amb els grups en diferents sessions d'acord amb diferents objectius i temàtiques.

SIDA STUDI

Carrer del Carme 16, principal 08001 Barcelona
Tel. 932681484

sidastudi@sidastudi.org

www.sidastudi.org / salutsexual.sidastudi.org

Aquest catàleg forma part del projecte

Amb el suport de

 sexualitats
EDUCACIÓ SEXUAL FEMINISTA